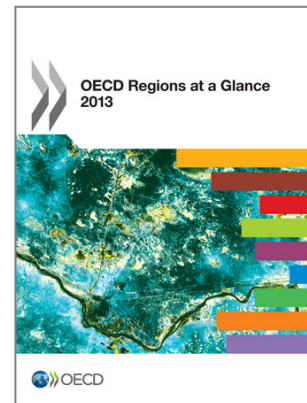

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Regions at a Glance 2013

Summary in Czech

Celý text si můžete přečíst na adrese: 10.1787/reg_glance-2013-en

Stručný pohled na regiony OECD 2013

Přehled v českém jazyce

Regiony stojí v popředí snah vlád podpořit růst, zlepšit blahobyt a odstranit nerovnosti, hospodářská krize však prohloubila rozdíly v HDP na obyvatele mezi předními a zaostávajícími regiony v polovině zemí OECD. K největšímu nárůstu rozestupu mezi 10 % regionů s nejlepším a 10 % regionů s nejslabším výkonem, a to o více než 8 procentních bodů, došlo v Dánsku, Irsku a na Slovensku. Zmenšení regionálních nerovností lze, s výjimkou Číny a Indie, připsat propadu nejbohatších regionů, a nikoli zlepšení v těch nejchudších. HDP na obyvatele v 10% regionů s nejlepším výkonem mezi lety 2008 a 2010 ve třech čtvrtinách sledovaných zemí poklesl, přičemž k největšímu zhoršení (o 12 %) došlo v Kanadě a Estonsku.

Regionální, místní a další subnárodní správy stály v roce 2012 za 40 % veřejných výdajů v OECD. Přesné údaje se však v jednotlivých zemích liší v závislosti na stupni federálního uspořádání, regionální decentralizace a finanční autonomie. Subnárodní správy odpovídají v zemích OECD za 72 % přímých veřejných investic a ve federálních státech (Belgie, Kanada, Německo, Švýcarsko a Spojené státy), kde celek zahrnuje investice federálních států a místních správ, často i více.

K výkonu národní ekonomiky zásadním způsobem přispívají města všech velikostí, především však ta velká. 275 metropolitních oblastí v zemích OECD se v období 2000–2010 podílelo na HDP v oblasti OECD nadpoloviční většinou. Hospodářská krize však významně zasáhla i pracovní trh v metropolitních oblastech. V důsledku toho byla v roce 2012 míra nezaměstnanosti ve 45 % metropolitních oblastí OECD vyšší než národní průměr.

Metropolitní oblasti sice představují důležité jednotky pro veřejnou politiku, jejich ekonomické a sociální hranice však většinou neodpovídají hranicím administrativním. Ve většině případů se na strategickém plánování v jednom městě podílí velký počet místních a regionálních správ, což vyžaduje sladění cílů napříč různými institucemi.

Hospodářský růst a další měřítko úspěchu se sice mezi jednotlivými regiony a i v rámci jedné země mohou dramaticky lišit, z výzkumu OECD však vyplývá, že slabší regiony mohou zlepšit svou konkurenceschopnost díky vhodně nastavené kombinaci politik a koordinaci na všech správních úrovních.

Klíčová zjištění

Regiony přispívají k růstu a blahobytu

- Za posledních deset let se na 39 % celkového růstu zaměstnanosti a 42 % růstu HDP v zemích OECD podílelo v průměru jen 10 % regionů.
- Kvůli hospodářské krizi došlo ve většině regionů od roku 2008 k poklesu HDP na obyvatele. Ve venkovských regionech byl tento pokles v průměru mírnější než v městských, zároveň však mají v období hospodářského útlumu větší problémy s tvorbou pracovních míst.

- V regionech OECD, kde je vysoká míra zaměstnanosti, panuje zároveň také vyšší podíl zaměstnanosti na částečný úvazek a míra práce na částečný úvazek v posledních letech stoupá. Na práci na částečný úvazek nemá vliv jen demografie regionu, ale také regulace a přístup k určitým službám, jako jsou například zařízení péče o děti.
- Ve zhruba 26 % regionů OECD bylo v roce 2011 zaměstnáno méně než 50 % žen. Regionální znevýhodnění v oblasti zaměstnanosti žen jsou nejvyšší v Izraeli, na Slovensku, ve Španělsku, Turecku a Spojených státech.
- Nezaměstnanost mezi mladými představuje velký problém obzvláště v Řecku, Itálii, Mexiku, Polsku, na Slovensku a ve Španělsku, kde v některých regionech míra nezaměstnanosti mladých lidí přesahuje 40 %. Pro oživení národní ekonomiky by bylo velice prospěšné zaměřit se na specifické podmínky na trhu práce v těchto regionech a reagovat opatřeními přizpůsobenými místní situaci.
- Za posledních 30 let sice ve všech zemích OECD vzrostla průměrná délka života a klesla kojenecká úmrtnost, regiony ve Španělsku, Austrálii, Mexiku, Spojených státech a Portugalsku však stále vykazují rozdíly v obou těchto parametrech a v Kanadě a na Slovensku pak rozdíly v kojenecké úmrtnosti.
- V letech 2005 až 2008 došlo k poklesu emisí CO₂ na obyvatele ve většině zemí OECD, především v Kanadě, a ze zemí mimo OECD pak v Brazílii.

Potřeba spolupráce a většího výkonu s menšími zdroji

- Výdaje subnárodní správy v OECD v roce 2012 představovaly 17 % HDP, 40 % všech veřejných výdajů a 72 % přímých veřejných investic.
- V průměru 45 % příjmů subnárodní správy v oblasti OECD tvoří daňové příjmy, přerozdělené prostředky z národní a nadnárodní úrovně představují asi 38 % příjmů.
- Na konci roku 2012 činil hrubý vládní dluh v oblasti OECD (30 zemí) 113 % HDP, zatímco dluh subnárodních samospráv byl na úrovni 22 % HDP.
- Mezi lety 2007 a 2012 prudce poklesla výše přímých investic subnárodních správ v oblasti OECD (asi o 7 %). Mohou za to škrty s cílem snížit schodek rozpočtu a zachovat výdaje na prosperitu, zdravotnictví a školství. Ve stejném období se regionální hrubý dluh na obyvatele zvýšil o 14 %, což odpovídá zvýšení zhruba o 1 000 USD na obyvatele.
- Při tvorbě rozpočtu a rozhodování o výdajích musí spolupracovat všechny správní úrovně a koordinovat cíle a strategie na národní, regionální i místní úrovni.

Metropolitní oblasti jako motory růstu, udržitelného rozvoje a sociálního začlenění

- Sedmdesát procent obyvatelstva zemí OECD bydlí ve městech různých velikostí a v samotných metropolitních oblastech žije 50 % populace.
- V roce 2008 bylo 65 % všech patentů v 16 zemích OECD uděleno v metropolitních oblastech.
- Na metropolitních oblastech se také podepsala hospodářská krize. Ve 26 z 28 sledovaných zemí míra nezaměstnanosti za poslední čtyři roky stoupla více než za uplynulé desetiletí.
- V mnoha metropolitních oblastech probíhá rozšiřování měst rychlejším tempem než populační růst.
- Metropolitní oblasti mají významnou spotřebu energie a produkci CO₂. V polovině zemí OECD jsou však emise CO₂ na obyvatele v metropolitních oblastech nižší než v regionech s menší populační hustotou.

© OECD

Tento přehled není oficiálním překladem OECD. OECD-oversettelse.

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

Jsou zdarma k dispozici v internetovém knihkupectví OECD www.oecd.org/bookshop

Další informace vám poskytne Odbor pro legislativu a překlady při OECD, Ředitelství pro veřejné záležitosti a komunikaci rights@oecd.org , fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Navštivte naši internetovou stránku www.oecd.org/rights

Přečtěte si na portálu OECD iLibrary plné znění anglické verze!!

© OECD (2013), *OECD Regions at a Glance 2013*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/reg_glance-2013-en